

Received: 28-06-2020

Revised: 01-09-2020

Accepted: 03-09-2020

ข้อกำหนดเพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการเชิงเปรียบเทียบ กรณีศึกษา: สหรัฐอเมริกา
สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย เยอรมนี ญี่ปุ่น
The Comparison of Media Access for the People with Disability Regulations
Case Studies: United States of America, United Kingdom,
Australia, Germany, Japan

ธีรวัช เจนวัชารักษ์¹

Theethavat Janevatcharuk

thyjey@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง ข้อกำหนดเพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการเชิงเปรียบเทียบ กรณีศึกษา: สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย เยอรมนี ญี่ปุ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารายละเอียดในข้อกำหนดเพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการในประเทศต่างๆ และเพื่อเปรียบเทียบกับกรอบข้อกำหนดเพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการในประเทศไทย งานวิจัยชิ้นนี้มีใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) เก็บข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) จากข้อกำหนด กฎหมาย และเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางข้อกำหนดของประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย เยอรมนี และญี่ปุ่น มีแนวทางที่คล้ายคลึงกันทั้งในเชิงการกำหนดแบบปริมาณการออกอากาศ โดยมีการกำหนดในลักษณะของ ร้อยละ เป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่การกำหนดเชิงคุณภาพในประเทศต่างๆ มีข้อกำหนดที่แตกต่างกันออกไป ทั้งการจำแนกขอบเขตการรับผิดชอบ ที่แตกต่างกัน ตามแต่ขนาดองค์กรของสถานีโทรทัศน์ เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตบริการทั้ง 3 รูปแบบได้แก่ ล่าม ภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้ผลิต รวมถึงการจัดตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่เฉพาะในการตรวจสอบ ดูแล ตลอดจนให้ความรู้ความเข้าใจในการผลิตบริการเสริมในรายการโทรทัศน์ดังกล่าว สำหรับข้อกำหนดเพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการในประเทศไทย มีการกำหนดในเชิงปริมาณอย่างเป็นรูปธรรมในปี 2559 โดยเริ่มต้นจากการกำหนดเฉพาะรายการที่อยู่ในประเภทข่าวสารและสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะเท่านั้น จากนั้นในเดือนธันวาคม ปี 2560 กสทช.ได้มีการประกาศแนวทางในเชิงคุณภาพสำหรับการผลิตบริการเสริมทั้ง 3 ประเภทในเรื่องมาตรฐานในการให้บริการ ลักษณะรายการที่เหมาะสม และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งพบว่าจากประกาศฉบับดังกล่าวไม่ได้กำหนดเฉพาะประเภทรายการข่าวสารและสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะอีกต่อไป แต่เปิดโอกาสให้ผู้ผลิตสามารถจัดทำบริการเสริมในรายการโทรทัศน์ได้ทุกประเภท แต่ทั้งนี้ ยังคงไว้ซึ่งอัตราการผลิตในรูปแบบร้อยละเช่นเดิม

¹ สถาบันการศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Institute of International Studies Ramkhamhaeng University (IIS-RU)

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้จัดทำข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาข้อกำหนดเพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการในประเทศไทย ดังนี้ (1) กสทช.ควรพิจารณาถึงการกำหนดในเชิงปริมาณที่มีอัตราการเพิ่มโดยเฉลี่ยต่อที่มีสมเหตุสมผลมากขึ้น เพื่อให้ผู้ผลิตสามารถจัดให้มีบริการทั้ง 3 ได้ใกล้เคียงหรือเทียบเท่าที่กำหนดไว้มากขึ้น (2) กสทช.อาจมีการพิจารณาในการจำแนก ระดับของสถานีโทรทัศน์ให้เหมาะสมตามศักยภาพในการผลิต รวมถึงกำหนดให้มีความลดหลั่นในข้อกำหนดเชิงปริมาณ ตามแต่ศักยภาพระดับนั้นๆ และ (3) กสทช.สามารถจัดตั้งให้มีหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ดูแล ตรวจสอบ ประเมินคุณภาพ ตลอดจนให้ความรู้ความเข้าใจในการผลิตบริการทั้ง 3 รูปแบบ เพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้น

คำสำคัญ: กสทช., คนพิการ, การเข้าถึงสื่อ, ข้อกำหนด, ประกาศ

Abstract

The research article - The Comparison of Media Access for the People with Disability Case Studies: United State of America, United Kingdom, Australia, Germany, Japan - aimed to study the regulating and the statements regarding the television accessing of the people with disability, and to compare with the announcements announced by NTBC in Thailand. This research employed qualitative method with document analysis from the laws, regulations, gazettes, and the relevant documents.

The result revealed that 5 selected countries stated the quantitative criteria for the percentage of broadcasting. For some, the numbers were determined by the number of broadcasting hours per month. All 5 countries did not have the genre limitation for the production of Sign Language (SL), Closed Caption (CC), and Audio Description (AD) services. In term of qualitative criteria, there are some interesting models of the classifications for TV station, due to the efficiency of the production. Hence, different size of TV station would be in different responsibility for providing the services. Moreover, in some countries, the specific organizations were established to monitor, examine, and provide the knowledge – both technical and theoretical – to the broadcasting businesses and stakeholders. In Thailand, the first announcement regarding the media access for the people with disability was announced in 2016. However, the Gazette started by determining only with the genre of News and Public Knowledge. After that, in December 2016, another announcement was publicized in term of giving the qualitative criteria about the productions, suitable TV genres, and the recommendations. The border of the only News and Public Knowledge was replaced by all genres option for the services providing, maintaining only the percentage quantitative criteria.

The recommendations drawn from the research results are as follows; (1) NTBC should consider the over raising average percentage required each year, in order to give the TV stations the chances to meet the goals more effectively. (2) NBTC might consider the classifications of the TV stations, since each TV station had different capability to provide in the same-leveled services. And, (3) NTBC may establish a specific organization or department to monitor, examine, also provide the knowledge for the TV stations in further.

Keywords: NTBC, people with disability, media access, regulation, announcement

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (2560) ระบุถึงเรื่องความเสมอภาคไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2560 – 2564) ถึงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับคนพิการในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฉบับแรก โดยมุ่งเน้นให้คนพิการมีสุขภาพที่ดีที่สุดตามสภาวะความพิการที่เป็นจริง รู้จักสิทธิและหน้าที่ในฐานะพลเมือง ดำรงชีวิตอย่างมีเกียรติมีศักดิ์ศรีเท่ากับ “ผู้อื่น” ในสังคม แต่อย่างไรก็ตาม ความเหลื่อมล้ำบนความพิการไม่ว่าจะรูปแบบใด ย่อมส่งผลกระทบเชื่อมโยงส่งต่อไปยังความเหลื่อมล้ำอื่นๆในสังคม ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง เช่น การเข้าถึงหรือการใช้งานอาคารและสถาปัตยกรรม การเข้าถึงระบบการศึกษาในบางคณะหรือในบางสถาบัน และรวมถึงการเข้าถึงสื่อต่างๆในการสื่อสารด้วย ซึ่งถึงแม้ว่า ในสังคมที่เป็นประชาธิปไตย จะสนับสนุนแนวคิดแห่งความเสมอภาคกัน ในความหมายว่า ความเท่าเทียมกันในสิ่งที่มนุษย์จะมีความเท่าเทียมกันได้ ที่จะสร้างความยุติธรรมให้ทุกฝ่ายมากที่สุด โดยที่เชื้อชาติ สถานภาพ เศรษฐกิจ สังคม

ครอบครัว ระดับการศึกษา ไม่กีดขวางต่อความเสมอภาคของบุคคลได้ (<http://www.oknation.net/blog/Law222/2007/07/25/entry-6>)

Institute for Human Centered Design (IHCD) ระบุว่า แนวคิดความเสมอภาคแบบ Universal Design เริ่มต้นขึ้นเมื่อราวปี 1950 - 1960 (พ.ศ. 2493 – 2503) ในประเทศแถบ ยุโรป ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา ซึ่งต่อมา ราวปี 1975 (พ.ศ. 2518) ในประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มมีกฎหมายเรื่องการคุ้มครองสิทธิของคนพิการ และมีการพัฒนาต่อยอดขึ้นมาเรื่อยๆ จนกระทั่งในหลายๆประเทศมีการวางข้อกำหนดเพื่อให้มีการเข้าถึงสื่อสาธารณะ ผ่านบริการอย่างคำบรรยายแทนเสียง (Captioning) ล่ามภาษามือ (Sign Language) และเสียงบรรยายภาพ (Audio Description) (IHCD, no date)

สำหรับประเทศไทย ได้มีการพัฒนาในเชิงนโยบายของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (กสทช.) โดยระบุไว้ในรูปแบบของประกาศเรื่องการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการ ให้เข้าถึงและรับรู้หรือใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ (วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2559) โดยในประกาศฉบับดังกล่าว มีการกำหนดให้สถานีโทรทัศน์จะต้องจัดทำบริการสำหรับคนพิการทั้งทางการได้ยินและทางการมองเห็น โดยจัดทำในรูปแบบของคำบรรยายแทนเสียง (Closed Captioning – CC) ล่ามภาษามือ (Sign Language – SL) และเสียงบรรยายภาพ (Audio Description – AD) ในสัดส่วนร้อยละของรายการประเภทข่าวสารและสาระที่เป็นสาระสาธารณะประโยชน์ ทั้งนี้กำหนดให้มีการทดลองผลิตโดยยังไม่บังคับใช้ในบทสนับสนุนและบทลงโทษตามที่ระบุในประกาศจนถึงปี 2560 หลังจากนั้น ในปี 2560 ได้มีประกาศในเรื่องดังกล่าว ออกมาเพิ่มเติมอีกหนึ่งฉบับ (วันที่ 4 เมษายน 2560) เพื่อเลื่อนการบังคับใช้ประกาศฉบับดังกล่าวออกไปอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้น ในวันที่ 27 ธันวาคม 2560 ทาง กสทช. ได้ทำการออกประกาศแนวทางการจัดให้บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ เพื่อเป็นข้อกำหนดเชิงคุณภาพ และเป็นการกำหนดมาตรฐานเชิงเทคนิค และความเหมาะสมของรูปแบบรายการต่อบริการ ในการจัดให้บริการทั้ง 3 ดังกล่าวข้างต้น (สำนักงาน กสทช., 2560)

ในเชิงปฏิบัติพบว่า บริการที่เกิดขึ้นหลังจากทั้ง 3 บริการคือ เสียงบรรยายภาพ (AD) ในปี 2556 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับ กสทช. สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ และองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย เพื่อผลิตสื่อเสียงบรรยายภาพ เพื่อทดลองผลิตรายการโทรทัศน์ที่มีเสียงบรรยายภาพ 2 รายการ คือ รายการกินอยู่คือ และอร่อยอย่างยิ่ง รวมทั้งสิ้น 104 ตอน เพื่อออกอากาศทางคลื่นวิทยุระบบเอเอ็มทุกสัปดาห์เป็นเวลา 1 ปี (ภัทธีรา สารการบริรักษ์, 2557) ต่อมา ในช่วง พ.ศ. 2558 – 2559 คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้มีการทดลองถ่ายทอดองค์ความรู้และร่วมมือเพื่อดำเนินการผลิตรายการที่มีเสียงบรรยายภาพ (AD) กับสถานีโทรทัศน์ TPBS โดยมีการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการและทดลองผลิตรายการเพื่อออกอากาศจริง ซึ่งภายหลังจากสิ้นสุดโครงการ ก็ไม่ปรากฏการออกอากาศรายการโทรทัศน์ที่มีเสียงบรรยายภาพเพิ่มเติม (ธาริณี จันทรักษา อ่างถึงใน ธีรวัช เจนวัชรัรักษ์, 2561) และทั้งนี้ ยังไม่ปรากฏการใช้ประกาศฉบับอื่นเพื่อสร้างการเข้าถึงในสื่ออื่นๆสำหรับคนพิการทั้งการได้ยินและการมองเห็น

ขณะเดียวกัน การกำหนดมาตรฐานในการเข้าถึงสื่อของคนพิการ มีการกำหนดไว้ในหลายประเทศ ด้วยหลากหลายลักษณะแตกต่างกันออกไป (Rai, Greening and Petre, 2010) ซึ่งมีการระบุข้อกำหนดในการเข้าถึงสื่อของคนพิการมาก่อนหน้าที่ประเทศไทยจะมีการกำหนดขึ้น โดยงานวิจัยเรื่อง ข้อกำหนดเพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการทางการมองเห็น กรณีศึกษา: สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย เยอรมนี ญี่ปุ่น ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาและเปรียบเทียบจากข้อกำหนดของ 5 ประเทศที่มีการให้บริการเพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการ เพื่อที่จะสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาข้อกำหนดเพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการในประเทศไทยได้ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษารายละเอียดในการระบุข้อกำหนดเพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการ จากประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย เยอรมนี และญี่ปุ่น และเพื่อเปรียบเทียบรวมถึงเสนอแนะเป็นแนวทางในการระบุข้อกำหนดในประเทศไทยต่อไป

นิยามศัพท์

ข้อกำหนดเพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการ หมายถึง เอกสาร กฎหมาย ข้อบัญญัติ หรือข้อเขียนอื่นๆที่กำหนดขึ้นโดยมีเนื้อหาและวัตถุประสงค์เพื่อบอกวิธีการ จำนวนชั่วโมงการออกอากาศ จำนวนรายการโทรทัศน์ หรืออื่นๆที่มีบริการเพื่อให้คนพิการทั้งทางการได้ยินและการมองเห็น ทั้ง บริการล่ามภาษามือ บริการคำบรรยายแทนเสียง และบริการเสียงบรรยายภาพ และทำให้คนพิการสามารถเข้ารับสารจากสื่อต่างๆได้ โดยในงานวิจัยชิ้นนี้ หมายความว่า เนื้อหาของข้อกำหนดที่กำหนดใช้กับสื่อรายการโทรทัศน์ และสถานีโทรทัศน์ ในประเทศ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย เยอรมนี ญี่ปุ่น และประเทศไทยเท่านั้น

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. สามารถเห็นถึงลักษณะการออกข้อกำหนดเพื่อเอื้อประโยชน์ในการเข้าถึงสื่อของคนพิการในแต่ละประเทศ
2. สามารถนำลักษณะการออกข้อกำหนดเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเป็นแนวทางในการออกข้อกำหนดสำหรับการเข้าถึงสื่อของคนพิการในประเทศไทยได้ต่อไป

วิธีการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้มีการเก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) ผ่านกฎหมาย ประกาศ และข้อกำหนดต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดให้มี ให้จัดทำ บริการในการเอื้อประโยชน์เรื่องการเข้าถึงสื่อของคนพิการ จากทั้ง 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย เยอรมนี และญี่ปุ่น รวมถึงจากประกาศเรื่องการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการ ให้เข้าถึงและรับรู้หรือใช้ประโยชน์จากรายการโทรทัศน์ ของประเทศไทยด้วย

งานวิจัยชิ้นนี้ ในเวลาเก็บข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล เป็นระยะเวลา 4 เดือน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2563 - มิถุนายน 2563 มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประกาศ กฎหมาย ข้อบัญญัติ เอกสารที่เกี่ยวข้องจากทั้ง 5 ประเทศ และประเทศไทย ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเข้าถึงสื่อของคนพิการและมีการประกาศภายในปี พ.ศ. 2560 โดยศึกษาเฉพาะข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการเอื้อให้คนพิการทางการมองเห็นสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากกิจการวิทยุโทรทัศน์เท่านั้น

ผลการวิจัย

เมื่อศึกษาเอกสาร กฎหมาย ข้อกำหนด และข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเข้าถึงสื่อของคนพิการในทั้ง 5 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย เยอรมนี และญี่ปุ่น ผู้วิจัยสามารถแยกรายละเอียดของข้อกำหนดในแต่ละประเทศได้ดังต่อไปนี้

ข้อกำหนดการเข้าถึงสื่อของคนพิการในประเทศสหรัฐอเมริกา

ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีการออกกฎหมาย Civil Right Act (1964) ซึ่งมีบทบัญญัติเรื่อง Anti-Discrimination และ Rehabilitation Act of 1973 ซึ่งกฎหมายเริ่มต้นของกฎหมายลูกอีกหลายฉบับที่มีข้อกำหนดเกี่ยวข้องกับการเข้าถึงสื่อของคนพิการ โดย Rehabilitation Act of 1973 มีการเริ่มกำหนดเบื้องต้นเกี่ยวกับ การบังคับให้มีการใช้คำบรรยายแทนเสียง (Caption) ในสื่อที่มีการออกอากาศเป็นสาธารณะ (Anything in Public) ซึ่งกำหนดให้การออกอากาศทางโทรทัศน์ ต้องมีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงแบบปิด (Closed Caption) และนอกจากนี้ Rehabilitation Act of 1973 ยังมีความพยายามในการสร้างบริการเสริมสำหรับคนพิการทางการออกอากาศทางสถานีวิทยุอีกด้วย (Brewers and Others, 2015)

กฎหมาย Rehabilitation Act of 1973 ได้เป็นต้นแบบให้กับกฎหมายในฉบับต่อมา ที่มีความเกี่ยวเนื่องกับการเข้าถึงสื่อของคนพิการ เช่น Individuals with Disability Education Act (IDEA) และ American with Disability Act (ADA) ในปี 1990 Telecommunication Act ในปี 1996 หลังจากนั้น ได้มีการจัดตั้งหน่วยงาน Federal of Communication Commission หรือ FCC ขึ้นในปี 2003 เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการเข้าถึงสื่อของคนพิการทั้งการได้ยินและการมองเห็น ในประเทศสหรัฐอเมริกา

ในปี 1996 Telecommunication Act ได้มีการออกข้อกำหนดของการจัดทำบริการคำบรรยายแทนเสียงเพิ่มเติม โดยระบุให้รายการที่มีการสื่อสารด้วยภาษา Spanish ต้องมีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในภาษา Spanish ในช่วงเวลาที่แตกต่างจากตารางการออกอากาศหลัก (รายการที่มีภาษาอังกฤษ) รายการโฆษณาที่มีความยาวไม่เกิน 5 นาที ไม่ต้องมีการใส่คำบรรยายแทนเสียง นอกจากนี้ ในกฎหมาย Telecommunication Act ได้ระบุถึงข้อจำกัดของการใช้ล่ามภาษามือ (Sign Language) ว่า ในประเทศสหรัฐอเมริกามีผู้เข้าใจภาษามือเพียงแค้อยู่ละ 10 จากคนพิการทางการได้ยินทั้งหมดเท่านั้น และข้อจำกัดอีกประการหนึ่งคือ ภาษามือยังไม่มีความเป็นความสากล (Universal) ดังนั้น สหรัฐอเมริกาจึงมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงมากกว่า

ในปี 2000 FCC ของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ทำการกำหนดขอบเขตและความต้องการในบริการเพื่อคนพิการในการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ โดยทั้งนี้ กำหนดให้ร้อยละ 95 ของรายการโทรทัศน์ทั้งหมด จะต้องมีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงแบบปิด (Closed Caption) และกำหนดให้ช่องโทรทัศน์ Public Broadcasting System (PBS) ในประเทศสหรัฐอเมริกาต้องมีการจัดทำคำบรรยายแทนเสียงในทุกรายการที่มีการออกอากาศ โดยนอกจากนี้ รายการโฆษณาจะต้องมีการทำคำบรรยายแทนเสียงแบบปิดมาจากทางผู้ผลิตโดยตรง ซึ่ง FCC ได้มีการกำหนดรายการที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องทำคำบรรยายแทนเสียง ได้แก่ รายการโฆษณา รายการเพลงบรรเลง รายการที่เป็นการผลิตจากท้องถิ่น (Local Production) และการประกาศจาก PBS ที่ออกอากาศช่วง 02.00 – 18.00 น.ของวัน (เนื่องจากมีการระบุช่วงเวลา Prime Time หรือช่วงเวลาที่มีการเปิดรับชมโทรทัศน์มากที่สุดเป็นช่วง 18.00 – 22.30 น.ของวัน) ซึ่งทาง FCC ได้มีการระบุไว้เพียงเชิงปริมาณรายการโทรทัศน์ที่กำหนดให้ต้องมีบริการคำบรรยายแทนเสียง แต่ยังไม่ได้มีการระบุถึงข้อกำหนดเชิงคุณภาพของบริการคำบรรยายแทนเสียงที่มีการนำออกอากาศ

หลังจากนั้นในปี 2006 Rehabilitation Act of 1973 ได้ระบุว่า การให้บริการคำบรรยายแทนเสียงแบบปิด จะต้องมีการให้บริการครบร้อยละ 100 (ยกเว้นบางรายการไว้ตามที่ FCC ระบุ) โดย National Association of the Deaf (NAD) ของประเทศสหรัฐอเมริการะบุว่า ต้องการให้มีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการบันทึกเทปและโฆษณาตลอด 24 ชั่วโมง รวมถึงรายการที่มีการถ่ายทอดสด ก็ควรจัดให้มีการให้คำบรรยายแทนเสียงแบบ Real Time อีกด้วย

สำหรับการให้บริการเสียงบรรยายภาพ (Audio Description) ประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการทดลองทำอย่างไม่เป็นทางการตั้งแต่ราวปี 1961 ก่อนที่จะมีการระบุไว้อย่างเป็นรูปธรรมใน Section 508 และ 504 ใน Rehabilitation Act of 1973 ซึ่งมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า สื่อภาพยนตร์ วิดีทัศน์ และสื่อผสม (Multimedia) รวมถึง สื่อที่เป็นเทคโนโลยีข้อมูล (Information Technology) จำเป็นต้องมีการให้บริการเสียงบรรยายภาพด้วย หลังจากนั้นในปี 2000 FCC ได้กำหนดให้

รายการโทรทัศน์ต้องมีการให้บริการเสียงบรรยายภาพสำหรับคนพิการทางการมองเห็น ซึ่งต่อมาในปี 2002 เหลือเพียงช่อง PBS, CBS, TCM, และ FOX เท่านั้น ที่ยังมีการให้บริการเสียงบรรยายภาพ ซึ่ง FCC ได้มีการเรียนรู้ในเรื่องการกำหนดมาตรฐานบริการเพิ่มเติม หลังจากที่ไม่ได้มีการกำหนดมาตรฐานเรื่องการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงจนทำให้บริการที่ออกสู่สาธารณะนั้นไม่ได้คุณภาพเท่าที่ควร ดังนั้น FCC จึงได้ทำการระบุถึงคุณภาพของการให้บริการเสียงบรรยายภาพไว้ 5 ประการ ได้แก่ ความถูกต้อง (Accuracy) การให้ความสำคัญเพียงแค่ว่าที่ปรากฏขึ้นเท่านั้น (Prioritization) ความต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบรายการ (Consistency) ความเหมาะสม (Appropriate) และความเท่าเทียมกันในการรับสารเมื่อเทียบกับผู้รับชมที่มีการมองเห็นปกติ (Equal)

หลังจากนั้นมีการระบุถึงการให้บริการเสียงบรรยายภาพเพิ่มเติม ในกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ ได้แก่ 21st Communications and Video Accessibility Act (CVAA) ซึ่งเป็นกฎหมายย่อยจาก FCC มีการบังคับใช้ในปี 2010 โดยในเรื่องการจัดให้มีบริการเสียงบรรยายภาพ CVAA ได้กำหนดสถานีโทรทัศน์ที่ต้องมีการให้บริการเสียงบรรยายภาพเบื้องต้น ในปี 2010 ได้แก่ ABC, CBS, FOX, NBC, USA, Disney, TNT, Nickelodeon, TBS และช่องรายการเด็ก โดยกำหนดให้ต้องมีการให้บริการ 50 ชั่วโมงต่อเดือน ในช่วงเวลาที่มีการรับชมสูงสุด (Prime Time) หรือช่วง 18.00 – 22.30 น. ซึ่งทาง CVAA มีการวางแผนไว้ถึงปี 2015 จะต้องมียุทธศาสตร์ที่มีการให้บริการเสียงบรรยายภาพ จำนวน 60 สถานีโทรทัศน์ และจะมีการให้บริการเสียงบรรยายภาพได้ทั้ง 100% ในปี 2020 (Edelburg, 2019)

นอกจากสื่อโทรทัศน์แล้ว ประเทศสหรัฐอเมริกายังมีแนวทางในการจัดสรรบริการต่างๆ เพื่อให้คนพิการทั้งทางการได้ยินและการมองเห็นสามารถเข้าถึงสื่อดิจิทัลได้อีกด้วย ในปี 2004 ได้มีแนวทาง W3C และ Web Content Accessibility Guidelines 2.0 เพื่อกำหนดให้สื่อดิจิทัลจะต้องสามารถเข้าถึงได้โดยคนพิการ ซึ่ง W3C ได้แบ่งลักษณะของความพิการออกเป็น 4 ลักษณะใหญ่ๆ เพื่อกำหนดลักษณะบริการเสริมที่เหมาะสม ซึ่งทั้ง 4 ลักษณะได้แก่ ความพิการทางการมองเห็น ความพิการทางการได้ยิน ความพิการทางร่างกาย และความพิการทางสติปัญญา โดยได้มีการจำแนกประเภทของบริการเสริมไว้ถึง 9 ลักษณะบริการ ดังต่อไปนี้

1. Described Video

เป็นลักษณะของการให้เสียงบรรยายแทนภาพ ซึ่งสามารถมีได้ทั้งแบบเปิด และแบบปิด โดยสื่อวีดิทัศน์ที่มีการนำลงในดิจิทัล จะต้องรองรับระบบเสียงหลายช่องทาง เพื่อทำให้เกิดการเปิดและปิดเสียงบรรยายภาพได้

2. Text Video Description

เป็นบริการเพื่อคนพิการทางการมองเห็น ที่ข้อความตัวอักษรที่ปรากฏขึ้นในสื่อดิจิทัลจะต้องได้รับการอ่านออกเสียง หรือ Screen Read

3. Extended Video Description

เป็นการให้เสียงบรรยายภาพในวีดิทัศน์แบบพิเศษ กล่าวคือ อนุญาตให้มีการหยุดภาพเป็นช่วงๆ เพื่อให้มีการบรรยายภาพ แต่ข้อกำหนดคือ ลักษณะของเสียงบรรยายภาพลักษณะนี้ไม่สามารถนำไปใช้เพื่อการออกอากาศในระบบโทรทัศน์ได้ และระยะเวลาทั้งหมดเมื่อรวมเสียงบรรยายภาพแล้ว จะมีความยาวกว่าวีดิทัศน์เพียงอย่างเดียว

4. Clean Audio

เป็นบริการแยกช่องเสียงสำหรับคนพิการด้านการได้ยิน แบบมีการได้ยินที่น้อย (Hard of Hearing) ซึ่งสื่อดิจิทัลจะต้องมีการแยกช่องเสียง ที่คนพิการทางการได้ยินสามารถเลือกปิดบางเสียงได้ และคงเหลือเพียงเสียงหลักไว้ เพื่อการได้ยินที่ชัดเจนขึ้น

5. Content Navigation

ข้อมูลดิจิทัลจะต้องมีการสร้าง Bookmarks ไว้สำหรับการเข้าถึงได้โดยตรง โดยไม่จำเป็นต้องผ่านส่วนอื่นๆ ก่อน

6. Captioning

การใช้คำบรรยายแทนเสียงสำหรับคนพิการทางการได้ยิน ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งแบบเปิดและปิด และมีการกำหนดคุณภาพเบื้องต้นคือ คำบรรยายแทนเสียงนั้นจะต้องตรงกับการสนทนาของบุคคลในวิดีโอ และจะต้องสอดคล้องกับเวลาของสื่อด้วย

7. Enhanced Captioning/Subtitle

เป็นลักษณะของคำบรรยายแทนเสียงที่ให้ข้อมูลเพิ่มเติมได้มากขึ้น (ลักษณะคล้ายกับ Extended Video Description)

8. Sign Translation

การให้บริการล่ามภาษามือ จะต้องมีความครอบคลุมทั้งเนื้อหาที่เป็นบทสนทนาและไม่ใช่บทสนทนา สามารถมีได้ทั้งแบบเปิดและปิด ซึ่งการใช้งานล่ามภาษามืออาจไม่มีความเป็นสากลมากนัก เมื่อเทียบกับคำบรรยายแทนเสียง

9. Transcription

การบริการสำหรับคนพิการทางการมองเห็นและการได้ยินพร้อมกัน และพิการทางสติปัญญา โดยจะมีลักษณะเป็นข้อความตัวอักษรติดกับสื่อภาพเคลื่อนไหว โดยข้อความตัวอักษรสามารถมีการปรับแต่งได้ด้วยตัวผู้ใช้งานเอง ทั้งสีและขนาดตัวอักษร เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถมีการมองเห็นที่ชัดเจนได้มากที่สุด

จากภาพรวมการกำหนดให้มีบริการสำหรับคนพิการในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า มีการออกกฎหมายและข้อบังคับโดยมุ่งเน้นที่ 2 บริการหลักๆ ได้แก่ บริการคำบรรยายแทนเสียง (Captioning) และเสียงบรรยายภาพ (Audio Description) ทั้งนี้ บริการทั้ง 2 ประเภท มีการกำหนดลักษณะสัดส่วนเชิงปริมาณไว้อย่างหลวมๆ และยังไม่ได้มีการระบุชัดเจนไปถึงลักษณะรายการโทรทัศน์ หรือประเภทรายการโทรทัศน์อย่างเฉพาะเจาะจง สังเกตได้จากลักษณะของสถานีโทรทัศน์ที่ถูกกำหนดให้มีการให้บริการเสียงบรรยายภาพ มีความหลากหลาย ไม่เพียงเฉพาะเพียงสถานีโทรทัศน์ที่นำเสนอรายการข่าวเท่านั้น และยังมีกำหนดช่วงเวลาในการให้บริการอย่างเป็นรูปธรรม โดยเล็งเห็นความสำคัญในช่วงเวลาที่มีผู้ชมมากที่สุด หรือ Prime Time ของวัน (ช่วงเวลา 18.00 – 22.30 น.) ทำให้นอกจากคนพิการแล้ว บุคคลที่มีความต้องการจะใช้บริการในรายการช่วงที่มีผู้ชมมากที่สุดมีการออกอากาศอยู่นั้น สามารถเข้าถึงบริการต่างๆ ได้ นอกจากนี้ทางรัฐบาลยังมีการให้จัดทำคำบรรยายแทนเสียงในภาษาอื่น เช่น ภาษา Spanish เพื่อรองรับการใช้งานของกลุ่มคนในประเทศแต่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักอีกด้วย

ข้อกำหนดการเข้าถึงสื่อของคนพิการในสหราชอาณาจักร

จุดเริ่มต้นของการออกข้อกำหนดเพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการในสหราชอาณาจักร เริ่มต้นจากปี 1990 (Sas, 2016) มีการกำหนด Broadcasting Act 1990 โดยมีการระบุไว้คร่าวๆ ถึงการจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียง หรือ Subtitle ไว้ให้มีปริมาณและมาตรฐานตามที่ ITC Standard ได้กำหนดไว้ โดยในเบื้องต้น Broadcasting Act 1990 ได้กำหนดไว้ใน Section 35 ให้ Channel 3 ต้องมีการให้บริการ Subtitle ในการออกอากาศรายการโทรทัศน์ ซึ่งเอกสารจาก ITC ระบุว่า แนวทางที่ระบุไว้สำหรับการจัดทำคำบรรยายแทนเสียงใน ITC มีการรวบรวมหลักการและแนวทางมาจากลักษณะการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงที่มีใน สหราชอาณาจักร ตั้งแต่ช่วงปี 1980s (ITC, 1999) และได้มีการปรับปรุงเนื้อหาและข้อกำหนดมาเป็นระยะ และมีการกำหนดในเชิงคุณภาพของการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงไว้ในทุกมิติ รวมถึงในสื่อดิจิทัลด้วยเช่นกัน แต่อย่างไรก็ดี ยังไม่พบการกำหนดในเชิงปริมาณการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง ในเอกสาร ITC ดังกล่าวข้างต้น ต่อมา ในปี 1998 Broadcasting Act ได้กำหนดให้ Channel 3 ต้องมีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง ร้อยละ 50 ของรายการทั้งหมดต่อสัปดาห์ และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 80 ในปี 2004 ในขณะเดียวกัน สถานีโทรทัศน์อื่นๆ ที่ไม่ได้ถูกกำหนดให้มีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง ก็มีการให้บริการด้วยเช่นกัน Channel 5 มีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง ร้อยละ 23

ในปี 1997 Channel 4 มีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงมากถึง ร้อยละ 50 ในปี 1998 (เทียบเท่ากับที่มีการกำหนดให้ Channel 3 ต้องให้บริการ)

หลังจากนั้น ในปี 2003 ได้มีการออกกฎหมาย Communication Act 2003 ซึ่งมีการจัดตั้งหน่วยงาน OFCOM ขึ้น เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการเข้าถึงสื่อของคนพิการประเภทต่างๆ ซึ่งลักษณะการทำงานของ OFCOM สามารถเทียบเท่ากับ FCC ของสหรัฐอเมริกา โดยในปี 2003 OFCOM ได้กำหนดให้มีบริการทั้ง 3 ลักษณะ ในสื่อโทรทัศน์ ทั้งคำบรรยายแทนเสียง (Subtitle) ล่ามภาษามือ (Sign Language) และเสียงบรรยายภาพ (Audio Description) (Griffin, 2015 ; Raviers, 2016)

OFCOM ได้มีการกำหนดการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงไว้ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือ มีการกำหนดให้สถานีโทรทัศน์และสถานีวิทยุทั้งหมด ที่ได้รับใบอนุญาตจาก OFCOM ต้องมีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง โดยจะมีผลต่อการต่อใบอนุญาตหากทางสถานีไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด และมีการกำหนดข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพของบริการคำบรรยายแทนเสียงในรายละเอียดทั้งเพิ่มเติมและตามมาตรฐานเดียวกันกับที่ปรากฏใน ITC ได้แก่

กำหนดให้มีการระบุเลขประจำตัวของผู้จัดทำคำบรรยายแทนเสียง

กำหนดให้คำบรรยายแทนเสียงต้องระบุเสียงที่อยู่นอกฉาก ณ ขณะนั้นด้วย

กำหนดให้คำบรรยายแทนเสียงต้องครอบคลุมถึงเสียงประกอบต่างๆ (Sound Effects)

กำหนดให้ตัวอักษรของคำบรรยายแทนเสียงต้องมีความต่างของสีกับหน้าจอ (Color Contrast)

กำหนดให้ผู้จัดทำคำบรรยายแทนเสียง ใช้สัญลักษณ์ # เพื่อบอกถึงเนื้อเพลง หรือเสียงเพลง

กำหนดให้มีการใช้วงเล็บ () เพื่อแสดงลักษณะของเสียงอื่นๆ หรือลักษณะการพูดแบบอื่นๆ

กำหนดให้ใช้ตัวอักษรแบบ Sans Serif

กำหนดให้ขนาดของตัวอักษรบนหน้าจอ เทียบกับตัว V ที่มีความสูง 24 เส้นโทรทัศน์

กำหนดให้ใช้ตัวอักษรแบบเอียงเพื่อเน้นได้

กำหนดให้คำบรรยายแทนเสียงมีความเร็วไม่เกิน 140 คำต่อนาที (หรือถึง 180 คำได้ในบางรายการ)

เป็นต้น

หลังจากนั้น ในปี 2012 OFCOM (2017) ได้กำหนดแผนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง ล่ามภาษามือ และเสียงบรรยายภาพ ในระยะเวลา 10 ปี โดยมีการกำหนดในรูปแบบของร้อยละของเวลาในการออกอากาศ ซึ่งมีเป้าหมายการให้บริการในระยะเวลา 10 ปี อยู่ที่ร้อยละ 80 สำหรับคำบรรยายแทนเสียง ร้อยละ 5% สำหรับล่ามภาษามือ และร้อยละ 10 สำหรับเสียงบรรยายภาพ ตามตารางดังต่อไปนี้

Anniversary of relevant date	Subtitling	Signing	Audio Description
First	10%	1%	2%
Second	10%	1%	4%
Third	35%	2%	6%
Fourth	35%	2%	8%
Fifth	60%	3%	10%
Sixth	60%	3%	10%
Seventh	70%	4%	10%
Eighth	70%	4%	10%
Ninth	70%	4%	10%
Tenth	80%	5%	10%

ตารางแสดง ร้อยละของรายการโทรทัศน์ที่กำหนดให้มีการผลิตบริการเสริมเพื่อคนพิการในสหราชอาณาจักร

ที่มา : OFCOM (2017a)

นอกจากนี้ ในปี 2018 OFCOM ได้มีการใช้เกณฑ์ค่าใช้จ่ายในการจัดให้บริการเพื่อคนพิการ (Cost of Providing Access) มาเพื่อคำนวณให้แก่สถานีโทรทัศน์ที่มีเงื่อนไขแตกต่างกัน ออกเป็น 3 ระดับ ซึ่งในแต่ละระดับมีข้อกำหนดแตกต่างกันในเชิงปริมาณของบริการเพื่อคนพิการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

สถานีโทรทัศน์ในระดับที่ 1 ต้องมีการให้บริการตามเป้าหมายที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 100

สถานีโทรทัศน์ในระดับที่ 2 ต้องให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียงที่ร้อยละ 66

ส่วนบริการอื่นๆต้องเป็นไปตามเป้าหมายกำหนด

สถานีโทรทัศน์ระดับที่ 3 ต้องให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียงที่ร้อยละ 33

ส่วนบริการอื่นๆต้องเป็นไปตามเป้าหมายกำหนด

จากการแบ่งระดับของสถานีโทรทัศน์ดังกล่าว ยังมีการกำหนดให้สถานีโทรทัศน์ภายใน (Domestic Channel) ให้ใช้ค่าใช้จ่ายในการผลิตบริการเหล่านี้อยู่ที่ไม่เกินร้อยละ 1 ของรายได้ทั้งหมดอีกด้วย โดยเมื่อพิจารณาสถานีโทรทัศน์ภายในจำนวน 84 สถานีของสหราชอาณาจักร พบว่า จำนวน 80 สถานีอยู่ในข่ายสถานีโทรทัศน์ระดับที่ 1 และอีก 4 สถานีอยู่ในข่ายสถานีโทรทัศน์ระดับที่ 2 และไม่พบสถานีโทรทัศน์ที่อยู่ในข่ายสถานีโทรทัศน์ระดับที่ 3 เลย ในขณะที่สถานีโทรทัศน์ที่ไม่นับเป็นโทรทัศน์ภายใน (Non-Domestic Channels) จำนวน 30 ช่อง อยู่ในข่ายสถานีโทรทัศน์ระดับที่ 1 จำนวน 27 สถานี ระดับที่ 2 จำนวน 2 สถานี และในระดับที่ 3 อีก 1 สถานี ในขณะที่ OFCOM ได้มีการกำหนดการให้บริการล่ามภาษามือไว้เช่นกัน โดยกำหนดในรูปแบบร้อยละดังกล่าว และยังกำหนดช่วงเวลาของวันไว้ที่ช่วงเวลา 7.00 – 11.00 น.

ในด้านการให้บริการเสียงบรรยายภาพในสหราชอาณาจักร เริ่มมีหลักฐานว่ามีการให้บริการเสียงบรรยายภาพตั้งแต่ช่วงปี 1992 ในรูปแบบของละครเวที (Snyder, 2016) โดยในปัจจุบันมีการให้บริการเสียงบรรยายภาพในหลากหลายช่องทาง ทั้งโทรทัศน์ โรงภาพยนตร์ การแสดงสด พิธีภัณฑ์ และอื่นๆ การให้บริการเสียงบรรยายภาพในสื่อในสหราชอาณาจักร เริ่มต้นเมื่อช่วงปี 1990s (เป็นช่วงเดียวกับที่มีการประกาศกฎหมาย Broadcasting Act) โดยเริ่มต้นจากการบันทึกเสียงบรรยายภาพลงใน Video และมีการเปิดให้เช่าโดย Royal National Institute of the Blind (RNIB) จากนั้น ในปี 1992 มีการเริ่มทดลองการให้บริการ “Auditel” ในรายการโทรทัศน์ ในปี 1996 Broadcasting Act กำหนดให้มีเสียงบรรยายภาพในสื่อดิจิทัล ปี 2001 ภาพยนตร์เรื่อง Harry Potter and the Philosopher Stone ในรูปแบบที่มีเสียงบรรยายภาพมีการจัดฉายในโรงภาพยนตร์ โดยในปี 2000 ได้มีการออกแนวทางการสร้างเสียงบรรยายภาพ ในลักษณะเดียวกันกับ ITC Guidelines ของคำบรรยายแทนเสียงเช่นกัน (Royal Institute of the Blind, no date)

จนกระทั่งปี 2017 สหราชอาณาจักรมีการให้บริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์มากกว่า 150,000 ชั่วโมง จากทุกรูปแบบประเภทรายการ และในปี 2018 สหราชอาณาจักรมีแนวทางในการขยายบริการเสียงบรรยายภาพไปสู่ทุกบริการสาธารณะ โดยในการออกอากาศผ่านโทรทัศน์ สหราชอาณาจักรมีสถานีโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพหลักๆ ได้แก่ BBC, Freeview, SKY, Virgin Media, Freesat, Youview, ITV Hub, All4, My5 ซึ่งนอกจากการออกอากาศในระบบปกติแล้ว ยังมีสถานีโทรทัศน์ที่มีระบบ Catch-Up Service (การออกอากาศบางรายการย้อนหลัง) ได้แก่ BBC, ITV, Channel4, Channel5 รวมทั้งการออกอากาศจากผู้ผลิตอิสระ ได้แก่ Netflix, itune, Amazon VDO, Streaming Service เป็นต้น (OFCOM, 2017b)

สหราชอาณาจักรเป็นประเทศหนึ่งที่มีความประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากในการให้บริการแก่คนพิการในการเข้าถึงสื่อสาธารณะ เมื่อเทียบกับแนวทางความต้องการจากทางภาครัฐ ที่ตั้งเป้าหมายไว้ในปีที่ 10 ว่าสถานีโทรทัศน์จะต้องมีคำบรรยายแทนเสียงที่ ร้อยละ 80 ล่ามภาษามือ ที่ร้อยละ 5 และเสียงบรรยายภาพที่ร้อยละ 10 ในขณะที่สถานีโทรทัศน์หลักของประเทศอย่าง BBC, ITV, Channel4 และ SKY มีความตั้งใจและแนวทางของตัวเองว่าจะผลิตและให้บริการเสียงบรรยายภาพได้ถึง ร้อยละ 20 ของรายการทั้งหมด (ทั้งๆที่ข้อกำหนดระบุไว้เพียงร้อยละ 10 เท่านั้น) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง BBC มีการบันทึกไว้ใน OFCOM 2018 ว่าจัดให้มีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงถึง ร้อยละ 100 ของการออกอากาศทั้งหมดอีกด้วย

จากพัฒนาการด้านการให้บริการเพื่อความเท่าเทียมในการเข้าถึงสื่อของคนพิการในสหราชอาณาจักร พบว่า สหราชอาณาจักรเริ่มมีการออกข้อกำหนดเรื่องการให้บริการดังกล่าวหลังจากสหรัฐอเมริกาประมาณ 17 ปี หากแต่ได้รับความร่วมมือจากสถานีโทรทัศน์และผู้ให้บริการเป็นอย่างดี จนกระทั่งมีการให้บริการในเชิงปริมาณที่สูงกว่าปริมาณที่มีการกำหนดไว้ในแผนงาน 10 ปีดังกล่าว รวมทั้งมีการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะเพื่อทำการดูแลและควบคุมการให้บริการดังกล่าว การออกข้อกำหนดทั้งหมด เป็นไปอย่างสมดุลทั้งในเชิงปริมาณ (ในรูปแบบของร้อยละ และช่วงเวลาออกอากาศในแต่ละวันในบริการล่ามภาษามือ) และคุณภาพ (การออกแนวทางการผลิตและการให้บริการ ตลอดจนการควบคุมเรื่องใบอนุญาตสถานีที่ระบุไว้ใน OFCOM) ชื่อนำสังเกตประการหนึ่งคือ สหราชอาณาจักรไม่ได้ควบคุมลักษณะหรือเลือกเฉพาะรูปแบบรายการที่มีการให้บริการ เช่นเดียวกับสหรัฐอเมริกา ส่วนนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้สถานีโทรทัศน์ต่างๆ สามารถผลิตรายการที่มีความหลากหลาย รวมถึงเป็นการทดลองในการผลิตบริการดังกล่าวในหลากหลายรูปแบบรายการเพื่อการออกอากาศอีกด้วย และสหราชอาณาจักรมีการแบ่งลักษณะสถานีโทรทัศน์ออกเป็นระดับต่างๆ ซึ่งใช้เกณฑ์ในการแบ่งในเรื่องของรายการผลิต ส่วนนี้เป็นอีกส่วนหนึ่งที่สร้างความเหมาะสมในเชิงปริมาณให้แก่สถานีโทรทัศน์ที่มีเงื่อนไขทางเศรษฐกิจต่างกันอีกด้วย ซึ่งจัดว่าเป็นอีกหนึ่งมาตรการที่สร้างความเท่าเทียมกันสำหรับผู้ผลิตได้มากกว่าที่จะให้ทุกสถานีภาพได้รับข้อกำหนดแบบเดียวกัน

ข้อกำหนดการเข้าถึงสื่อของคนพิการในประเทศออสเตรเลีย

ประเทศออสเตรเลียมีการออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการเข้าถึงสื่อของคนพิการอย่างเป็นทางการในปี 2012 ผ่าน Broadcasting Service Act 2012 โดยกำหนดให้รายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศสาธารณะ ต้องมีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงอยู่ที่ร้อยละ 100 โดยไม่นับรวมรายการโฆษณา ในช่วงเวลา 6.00 – 24.00 น. และโดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการข่าวสาร (ซึ่งในข้อกำหนดดังกล่าวไม่ได้มีการระบุถึงการให้บริการเสียงบรรยายภาพ) แต่ในความเป็นจริงแล้ว ประเทศออสเตรเลียมีการให้บริการด้านคำบรรยายแทนเสียงอย่างไม่เป็นทางการมาก่อนหน้านั้น โดยมีกรณีบันทึกไว้ว่าในปี 1999 เริ่มมีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในสื่อวีดิทัศน์ หรือ Video จากนั้นในปี 2000 รายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศในช่วงเวลาที่ได้รับความนิยม (Prime Time) ช่วง 18.00 – 22.30 น. มีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง ในปี 2002 รายการข่าวสารทุกรายการมีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง จนกระทั่งในปี 2010 (ก่อนที่จะมีการประกาศ Broadcasting Service Act) การออกอากาศโทรทัศน์ในประเทศออสเตรเลียมีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงแล้วถึงร้อยละ 100

ต่อมา มีการจัดตั้งหน่วยงาน Australian Communication and Media Authorization (ACMA) ขึ้น ในปี 2005 เพื่อทำการกำกับดูแล ตลอดจนวางข้อกำหนดเชิงคุณภาพให้กับบริการต่างๆ ซึ่ง ACMA ได้ระบุเพิ่มเติมในรายละเอียดสำหรับการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงว่า รายการที่สมควรได้รับการยกเว้นในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงได้แก่ รายการประเภทเพลงบรรเลง และรายการที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการนำเสนอ

นอกจากนี้ ประเทศออสเตรเลียมีการใช้แนวทางการจำแนกประเภทสถานีโทรทัศน์ออกเป็นกลุ่มๆ โดยใช้ตัวชี้วัดในเรื่องรายได้ของสถานีเป็นหลัก และประเทศออสเตรเลียอ้างอิงแบบจำลองการจำแนกกลุ่มของสถานีโทรทัศน์ตามประเทศแคนาดา (Canadian License Condition) ซึ่งแต่ละกลุ่มของสถานีโทรทัศน์มีผลต่อการกำหนดบริการคำบรรยายแทนเสียงที่เกิดขึ้น โดยการจำแนกกลุ่มสถานีโทรทัศน์นี้แบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

1. สถานีโทรทัศน์ขนาดใหญ่ (Large Station)

คือ สถานีโทรทัศน์ที่มีรายได้มากกว่า 10 ล้าน ดอลลาร์สหรัฐต่อปี

กำหนดให้ต้องออกอากาศบริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการข่าวทั้งหมด และ “บังคับ” (หมายความว่า หากไม่เป็นไปตามนี้อาจมีบทลงโทษตามมา) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของรายการที่ออกอากาศในแต่ละวัน

2. สถานีโทรทัศน์ขนาดกลาง (Medium Station)

คือ สถานีโทรทัศน์ที่มีรายได้อยู่ระหว่าง 5 – 10 ล้าน ดอลลาร์สหรัฐ ต่อปี

กำหนดให้ต้องออกอากาศบริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการข่าว และข่าวท้องถิ่น และ “คาดหวัง” (หมายความว่า หากไม่ถึงร้อยละ 90 ก็ไม่มีบทลงโทษ) ให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียงไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ในแต่ละวัน

3. สถานีโทรทัศน์ขนาดเล็ก (Small Station)

คือ สถานีโทรทัศน์ที่มีรายได้น้อยกว่า 5 ล้านบาทต่อปี

กำหนดให้ต้องออกอากาศคำบรรยายแทนเสียงในรายการข่าว และ “ส่งเสริม” (หมายความว่า หากไม่ถึงร้อยละ 90 ก็ไม่มีบทลงโทษ) ให้มีการออกอากาศคำบรรยายแทนเสียงไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90 ของการออกอากาศในแต่ละวัน

สำหรับการดำเนินการด้านการออกอากาศเสียงบรรยายภาพในประเทศออสเตรเลีย เกิดขึ้นครั้งแรกในปี 2012 ในรูปแบบของการทดลองออกอากาศทางช่อง ABC1 โดยเริ่มมีการออกอากาศในรายการโทรทัศน์ประเภท Catch-Up Service (รายการที่นำมาออกอากาศซ้ำ) โดยใช้เวลาออกอากาศตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2012 ถึง 4 พฤศจิกายน 2012 ในช่วงเวลา 17.00 – 24.00 น. ทั้งหมดรวมระยะเวลาการออกอากาศบริการเสียงบรรยายภาพได้ทั้งสิ้น 193 ชั่วโมง (เฉลี่ย 14 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) ในหลากหลายรูปแบบรายการ ได้แก่ ละครโทรทัศน์ สารคดี ศิลปะ เป็นต้น หลังจากนั้นมีการทดลองออกอากาศอีกครั้งในระหว่างปี 2015 – 2016 (วันที่ 14 เมษายน 2015 – 30 มิถุนายน 2016) ทางช่อง iView รวมระยะเวลาในการออกอากาศทั้งหมด 922 ชั่วโมง (เฉลี่ย 14 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) โดยในครั้งนี้นี้มีการทดลองออกอากาศเสียงบรรยายภาพในรายการสำหรับเด็กเพิ่มเติมด้วย

ผลจากการทดลองออกอากาศทั้ง 2 ครั้งดังกล่าวพบว่า ผู้ชมมีการรับชมโดยไม่เกี่ยวกับประเภทรายการ แต่มีการเปิดรับชมในรายการที่ได้รับความนิยมในขณะนั้นมากกว่าเลือกตามรูปแบบ ซึ่งข้อดีของการทดลองออกอากาศในประเภทรายการที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดลักษณะเสียงบรรยายภาพที่แตกต่างกันตามไปด้วย และทำให้ผู้ชมมีทางเลือกมากขึ้น

ลักษณะการให้บริการเสียงบรรยายภาพในประเทศออสเตรเลียสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ระบบ ตามลักษณะการออกอากาศ ได้แก่

1. ออกอากาศทางโทรทัศน์

โทรทัศน์ยังคงเป็นที่นิยมสำหรับประชาชนในประเทศออสเตรเลีย โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตาม ประเทศออสเตรเลียยังไม่มีประกาศกำหนดการออกอากาศเสียงบรรยายภาพในเชิงปริมาณอย่างชัดเจน

2. ออกอากาศทางช่องทางออนไลน์

เป็นลักษณะการออกอากาศผ่านรายการประเภท Catch-Up Service และ Subscription VDO on Demand ซึ่งได้รับความนิยมจากผู้ใช้งานมากถึงร้อยละ 60 และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 70 ในปี 2020

3. การออกอากาศแบบแยกส่วน

เป็นลักษณะของการดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน เพื่อเสริมการรับชมกับโทรทัศน์ปกติ ซึ่งเสียงบรรยายภาพจะอยู่ในแอปพลิเคชันดังกล่าว และรวมเข้ากับเสียงจากรายการโทรทัศน์ทั่วไป ซึ่งการออกอากาศในลักษณะนี้ มีแนวโน้มที่จะได้รับความนิยมสูงขึ้นในอนาคต

หลังจากนั้น ในปี 2017 ประเทศออสเตรเลียได้จัดตั้ง Audio Description Working Group (ADWG) ซึ่งประกอบไปด้วย ตัวแทนผู้ให้บริการ และตัวแทนจากผู้บริโภค เพื่อกำหนดทิศทางและแนวทางในการสร้างเสียงบรรยายภาพในสื่อของประเทศออสเตรเลียต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีการจัดตั้งองค์กรอิสระอย่าง ADWG แล้ว ก็ยังไม่ปรากฏการกำหนดที่เป็นเชิงปริมาณสำหรับงานเสียงบรรยายภาพเช่นเดิม

ถึงแม้ว่า ปัจจุบันประเทศออสเตรเลียจะยังไม่มีแนวทางหรือข้อกำหนดเชิงปริมาณอย่างชัดเจน แต่ประเทศออสเตรเลียได้มีการทำการทดลองออกอากาศในรูปแบบรายการต่างๆที่มีเสียงบรรยายภาพมาแล้วมากกว่า 1000 ชั่วโมง ซึ่ง

น่าจะเป็นส่วนที่ระบุได้ว่า ประเทศออสเตรเลียสามารถสร้างแนวทางและข้อกำหนดการออกอากาศของตัวเองได้อย่างไม่ยากนัก ประกอบกับลักษณะการออกอากาศรายการโทรทัศน์ที่หลากหลาย ประเทศออสเตรียมีการคาดการณ์และแนวทางการขยายบริการต่างๆ ไปสู่สื่อออนไลน์ได้ตามลักษณะการออกอากาศตามที่ได้จำแนกไว้แล้ว ซึ่งโดยรวมจะพบว่า ลักษณะการดำเนินการเรื่องบริการเสริมสำหรับคนพิการของประเทศออสเตรีย มีบางส่วนที่คล้ายคลึงกับสหราชอาณาจักร คือการจำแนกลักษณะของสถานีโทรทัศน์ออกเป็นกลุ่มๆ เพื่อให้แต่ละกลุ่มมีการบริหารจัดการและดำเนินการภายใต้หลักเกณฑ์ที่แตกต่างกัน ตามปริมาณรายได้ที่แตกต่างกัน ส่วนนี้น่าจะเป็นส่วนสนับสนุนให้มีการทดลองผลิตและออกอากาศบริการสำหรับคนพิการได้มากยิ่งขึ้น ในส่วนของคำบรรยายแทนเสียง ประเทศออสเตรียเป็นแบบจำลองที่น่าสนใจแบบหนึ่ง กล่าวคือ การให้บริการคำบรรยายแทนเสียง เริ่มต้นจากส่วนของเอกชน และได้มีการผลิตรวมถึงออกอากาศได้ระยะหนึ่ง จึงมีการกำหนดในเชิงปริมาณตามออกมา (ในปี 2012) ทั้งรูปแบบร้อยละ และช่วงเวลาในการออกอากาศ ซึ่งในขณะที่มีการกำหนดอย่างเป็นทางการนั้น ผู้ให้บริการได้มีการออกอากาศเกินปริมาณที่กำหนดไว้แล้วอีกด้วย

ข้อกำหนดการเข้าถึงสื่อของคนพิการในประเทศเยอรมนี

NCRA (2014) ระบุว่า การให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในประเทศเยอรมนี ค่อนข้างมีข้อมูลจำกัด (อาจเป็นข้อจำกัดด้านภาษา) อย่างไรก็ตามพบว่าในปัจจุบัน ประเทศเยอรมนียังไม่มีกำหนดในเรื่องการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในเชิงคุณภาพ และปริมาณ ซึ่งถึงแม้ว่าจะไม่มีการกำหนดอย่างเป็นทางการ สถานีโทรทัศน์ ZDF และ ARD ได้มีการทดลองผลิตและออกอากาศ รวมถึงจัดทำมาตรฐานของตนเอง โดย ZDF กำหนดมาตรฐานไว้ที่ 15 ตัวอักษรต่อวินาทีในรายการสำหรับผู้ใหญ่ ในขณะที่ ARD กำหนดไว้ที่ 12 ตัวอักษรต่อวินาที ซึ่งจำนวนตัวอักษรเฉลี่ยของภาษาเยอรมนีอยู่ที่ 6.2 ตัว ทำให้การให้บริการคำบรรยายแทนเสียงต้องอยู่ที่ความเร็ว 147 และ 115 คำต่อนาที นอกจากนั้น ในมาตรฐานระบุถึงรายละเอียดต่างๆ เช่น ขนาด สี ดนตรี และเสียงประกอบต่างๆ

ในขณะที่การให้บริการเรื่องเสียงบรรยายภาพมีการจัดทำมาตรฐานและงานวิจัยอย่างค่อนข้างแพร่หลาย เพื่อเป็นตัวกำหนดเชิงคุณภาพในงานเสียงบรรยายภาพตั้งแต่ปี 2004 ซึ่งในความเป็นจริง ประเทศเยอรมนีมีการออกอากาศเสียงบรรยายภาพมาตั้งแต่ปี 1989 ในภาพยนตร์ Hear No Evil, See No Evil และออกอากาศทางโทรทัศน์เริ่มขึ้นในปี 1993 ทางช่อง ZDF และอีก 9 สถานีโทรทัศน์ที่เป็นลักษณะ Public Broadcasting System นอกจากนี้ ประเทศเยอรมนีมีการผลิตสื่อ DVD ที่มีเสียงบรรยายภาพมากเป็นอันดับที่ 2 ของภูมิภาคยุโรป (รองจากสหราชอาณาจักร) ในปี 2004 ประเทศเยอรมนีมีการใช้กฎหมายทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค เข้ามาระบุให้มีการออกอากาศบริการเสียงบรรยายภาพเพิ่มเติม แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีการใช้กฎหมายทั้งสองระดับมาระบุถึงการให้บริการ ประเทศเยอรมนีก็ยังไม่มีการระบุข้อกำหนดในเชิงปริมาณสำหรับบริการเสียงบรรยายภาพอย่างชัดเจน (Dosch and Benecke, 2004)

การให้บริการสำหรับคนพิการในประเทศเยอรมนี ค่อนข้างไม่มีข้อกำหนดเชิงปริมาณที่ชัดเจน ถึงแม้ว่าสำหรับบริการเสียงบรรยายภาพจะมีการนำกฎหมายทั้งระดับชาติและภูมิภาคมาระบุ แต่ก็ยังไม่ได้ระบุไว้ในเชิงข้อกำหนดเชิงปริมาณในการออกอากาศ เช่นเดียวกับบริการคำบรรยายแทนเสียง แต่ในขณะเดียวกัน สถานีโทรทัศน์ที่สนใจ ได้มีการจัดทำข้อกำหนดเชิงคุณภาพ หรือมาตรฐานของตนเองขึ้น และมีการทดลองออกอากาศบริการคำบรรยายแทนเสียงและเสียงบรรยายภาพในช่องของตนเอง แต่อย่างไรก็ดี ยังไม่มีการควบคุมอย่างเป็นรูปธรรมจากการปราศจากข้อกำหนดเชิงปริมาณ และคุณภาพจากส่วนกลางดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

ข้อกำหนดการเข้าถึงสื่อของคนพิการในประเทศญี่ปุ่น

ประเทศญี่ปุ่น เป็นอีกหนึ่งประเทศที่มีความตื่นตัวในด้านการเข้าถึงสื่อจากผู้รับสารที่เป็นคนพิการ และผู้สูงอายุ ซึ่งประเทศญี่ปุ่นมีความตื่นตัวในเรื่องสังคมผู้สูงอายุอยู่เป็นทุนเดิมมาก่อนแล้ว ทำให้ในปี 2018 ประธานพรรค Japanese

Communist Party ได้มีการเรียกร้องให้มีกฎหมายระบุถึงเรื่องข้อกำหนดการออกอากาศบริการคำบรรยายแทนเสียง ล่ามภาษามือ และเสียงบรรยายภาพอย่างชัดเจน

แต่ถึงแม้ว่าจะยังไม่มีกฎหมายกำหนดเรื่องการให้บริการอย่างเป็นรูปธรรมมาก่อน ประเทศญี่ปุ่นก็ได้มีการออกอากาศบริการดังกล่าวมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง โดยในปี 2010 สถานีโทรทัศน์ NHK มีการออกอากาศคำบรรยายแทนเสียงร้อยละ 52.5 เสียงบรรยายภาพร้อยละ 7.6 และล่ามภาษามืออยู่ที่ร้อยละ 1-2 ซึ่งมีการคาดการณ์ว่าในปี 2017 ประเทศญี่ปุ่นน่าจะมีการออกอากาศบริการคำบรรยายแทนเสียงที่ร้อยละ 100 และเสียงบรรยายภาพอยู่ที่ร้อยละ 10 ของรายการโทรทัศน์ทั้งหมด ซึ่งจากการคาดการณ์ดังกล่าว (Ito, 2010) ในปี 2016 ประเทศญี่ปุ่นสามารถมีการออกอากาศบริการคำบรรยายแทนเสียงได้ที่ร้อยละ 94.7 และเสียงบรรยายภาพอยู่ที่ร้อยละ 12.5 ส่วนที่น่าสนใจอยู่ที่ สถานีโทรทัศน์ NHK มีการออกอากาศบริการล่ามภาษามือเพียงร้อยละ 0.12 เท่านั้น (Sasaki, 2017)

มีการทำการวิจัยเชิงสำรวจถึงความต้องการของคนพิการทางการได้ยินในประเทศญี่ปุ่น พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการบริการล่ามภาษามือมากกว่าคำบรรยายแทนเสียง แต่เนื่องจากผู้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือในญี่ปุ่นมีค่อนข้างน้อย และหายาก ประกอบกับความต้องการของคนพิการทางการได้ยินนั้น ต้องการลักษณะจอล่ามภาษามือในรูปแบบ Closed Signing (คือสามารถเลือกเปิดปิดได้ตามความต้องการ) ทำให้ประเทศญี่ปุ่นจึงสร้างทางออกโดยการสร้างภาพแอนิเมชัน ในลักษณะ Computer Graphic สามมิติขึ้น เพื่อทำหน้าที่เป็นล่ามภาษามือทางอินเทอร์เน็ต (Japan Press Weekly, 2018)

ประเทศญี่ปุ่นเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ถึงแม้ว่าจะยังไม่มีข้อกำหนดอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ก็มีการออกอากาศบริการเสริมเพื่อคนพิการทางการมองเห็น และทางการได้ยินอยู่แล้ว และทำได้ในสัดส่วนที่มากกว่าความคาดหวัง ส่วนที่น่าสนใจประการหนึ่งสำหรับประเทศญี่ปุ่นคือการนำแอนิเมชัน Computer Graphic สามมิติ ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่น่าสนใจเข้ามาใช้ในการบริการสำหรับคนพิการทางการได้ยิน โดยเป็นการแก้ปัญหาเรื่องทรัพยากรบุคคล และความต้องการของผู้รับสารอีกด้วย เป็นการแก้ปัญหาที่สามารถใช้เทคโนโลยีมาเพื่อสร้างประโยชน์ได้ทั้งเชิงทรัพยากรบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมตามลำดับ

จากข้อกำหนดจากทั้ง 5 ประเทศ ที่มีการระบุลักษณะการให้บริการทั้งคำบรรยายแทนเสียง (CC) ล่ามภาษามือ (SL) และเสียงบรรยายภาพ (AD) สามารถสรุปรวบรวมเป็นตารางได้ดังต่อไปนี้

บริการ / ประเทศ	ไทย	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	เยอรมนี	ญี่ปุ่น
คำบรรยายแทนเสียง (CC)	ข้อกำหนดเชิงคุณภาพ	มีการให้บริการในรายการโทรทัศน์ที่ใช้ภาษา Spanish เป็นหลักด้วย	มีหน่วยงานควบคุมคุณภาพ (OFCOM) และมีการออกแนวทางการผลิตอย่างชัดเจน (ITC)	มีหน่วยงานควบคุมคุณภาพ (ACMA) และเพื่อกำหนดแนวทางในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง	แต่ละสถานีทดลองผลิต ทดลองออกอากาศ และพัฒนาแนวทางการผลิตของตนเอง	พบการทดลองผลิตและออกอากาศแล้วในสถานีโทรทัศน์
	ข้อกำหนดเชิงปริมาณ	กำหนดอัตราความถูกต้องของคำบรรยายแทนเสียง (ร้อยละ 98 สำหรับรายการที่เป็น Pre-Recorded และ ร้อยละ 90 สำหรับรายการสด) กำหนดขนาดรูปแบบ ตำแหน่ง สีของตัวอักษร จำนวนตัวอักษรต่อบรรทัด	กำหนดให้ร้อยละ 95 ของรายการทั้งหมดต้องมีคำบรรยายแทนเสียง และต้องการขยายเป็น 100% บางรายการในช่วงเวลา 02.00 – 18.00 ได้รับการยกเว้น	กำหนดในรูปแบบของร้อยละ และมีการวางแผนการเจริญเติบโต 10 ปี (ร้อยละ 80 ในปีสุดท้าย) กำหนดลักษณะของสถานีโทรทัศน์ โดยแบ่งออกเป็นระดับของสถานี ซึ่งแต่ละระดับมีผลต่อปริมาณการผลิตและออกอากาศบริการ	กำหนดในรูปแบบของร้อยละ มีเป้าหมาย 100% กำหนดเน้นช่วงเวลา Prime Time กำหนดลักษณะของสถานีโทรทัศน์ โดยแบ่งออกเป็นระดับของสถานี ซึ่งแต่ละระดับมีผลต่อปริมาณการผลิตและออกอากาศบริการ	ยังไม่มีข้อกำหนดเชิงปริมาณที่ชัดเจน คาดการณ์ว่า จะมีการออกอากาศได้ร้อยละ 100 ในปี 2017
บริการล่ามภาษามือ (SL)	ข้อกำหนดเชิงคุณภาพ	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	สำรวจพบความต้องการของผู้รับสารที่ต้องการให้มีล่ามภาษามือ แต่ประสบปัญหาด้านการขาดแคลนทรัพยากรบุคคล จึงมีการพัฒนา Computer Graphic สามมิติมาทำหน้าที่ล่ามภาษามือใน Internet

บริการ / ประเทศ		ไทย	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	เยอรมนี	ญี่ปุ่น
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD)	ข้อกำหนดเชิงปริมาณ	กำหนดขนาดของจอภาพภาษา มือให้มีขนาดมากกว่า 1 / 12 ของหน้าจอโทรทัศน์	ไม่พบข้อมูล	กำหนดในรูปแบบของร้อยละ และมี การวางแผนการ เจริญเติบโต 10 ปี (ร้อยละ 5 ในปีสุดท้าย)	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ยังไม่มีข้อกำหนดเชิงปริมาณที่เป็นรูปธรรม
	ข้อกำหนดเชิงคุณภาพ	หลักการเขียน บทบรรยายภาพ การบรรยาย และการเลือกใช้คำในเสียงบรรยายภาพ ลักษณะข้อความที่ไม่ควรใช้ในเสียงบรรยายภาพ	เน้นหลัก 5 ประการ คือ ความถูกต้อง ความเป็นวัตถุวิสัย ความต่อเนื่อง ความเหมาะสม และความเท่าเทียม	มีหน่วยงานควบคุมคุณภาพ (OFCOM) และมีการออกแนวทางการผลิตอย่างชัดเจน (ITC)	มีหน่วยงานควบคุมคุณภาพ (ADWG) และเพื่อกำหนดแนวทางในการให้บริการเสียงบรรยายภาพ	ไม่มีการกำหนดคุณภาพจาก ส่วนกลาง มีเพียงงานวิจัยจากภาคส่วนการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	พบการทดลองผลิตและออกอากาศแล้วใน สถานีโทรทัศน์
	ข้อกำหนดเชิงปริมาณ	จัดให้มีบริการในรายการ “ทุกประเภท” มุ่งเน้นในรายการประเภทรายการข่าวสาร และถูกเงิน และรายการข่าวสารสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ	กำหนดช่องโทรทัศน์ในการออกอากาศ โดยจะมีการขยายเป็น 60 ช่อง	กำหนดในรูปแบบของร้อยละ และมี การวางแผนการ เจริญเติบโต 10 ปี (ร้อยละ 10 ในปีสุดท้าย)	ยังไม่มีข้อกำหนดเชิงปริมาณอย่างเป็นรูปธรรม แต่มีการทดลองผลิตและออกอากาศไปแล้วมากกว่า 1,000 ชั่วโมง	มีการกำหนดให้ ออกอากาศใน 9 สถานีโทรทัศน์สาธารณะ	ยังไม่มีข้อกำหนดเชิงปริมาณที่เป็นรูปธรรม คาดการณ์ว่า จะมี การออกอากาศได้ ร้อยละ 10 ในปี 2017

จากข้อมูลทั้งหมดข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าในหลายๆประเทศถึงแม้ว่าจะยังไม่มีข้อกำหนดที่เป็นรูปธรรมในเชิงปริมาณ แต่ภาคผู้ผลิตและให้บริการสามารถเริ่มพัฒนาและทดลองออกอากาศได้ก่อน ดังนั้น การออกข้อกำหนดจากส่วนกลางเพียงอย่างเดียว อาจไม่ใช่จุดเริ่มต้นของการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตคนพิการ หากแต่ต้องอยู่ภายใต้ความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย นอกจากนี้ การจำแนกสถานีโทรทัศน์ออกเป็นกลุ่มๆด้วยเงื่อนไขใดเงื่อนไขหนึ่ง และแต่ละกลุ่มได้รับ

เงื่อนไขที่แตกต่างกันในเชิงปริมาณ อาจจะเป็นปัจจัยช่วยให้การทำงานหรือการทดลองผลิตและออกอากาศเป็นไปได้ง่ายขึ้น ซึ่งทั้งหมดจาก 5 ประเทศนี้ มีการดำเนินการทั้งหมดภายใต้ “ความเปิดกว้าง” ของข้อกำหนด ที่อนุญาตให้มีการผลิตและออกอากาศในรูปแบบรายการโทรทัศน์ใดก็ได้ ทำให้สถานีโทรทัศน์สามารถผลิตชิ้นงานบริการได้หลากหลาย และตอบสนองกับความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลายอีกด้วย ซึ่งการเปิดกว้างของกรอบนี้น่าจะเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และก้าวหน้ากว่ากรอบที่ถูกกำหนดไว้อย่างเป็นทางการได้เช่นกัน

ในขณะที่การออกประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการ ให้เข้าถึงและรับรู้หรือใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ในประเทศไทยนั้น มีการกำหนดชัดเจนในเชิงปริมาณร้อยละของการกำหนดให้มีบริการในการออกอากาศรายการโทรทัศน์ดังนี้ (สำนักงาน กสทช., 2559)

ประเภทบริการ	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕
บริการล่ามภาษามือ (ร้อยละ)	๕	๕	๗	๗	๙
บริการคำบรรยายแทนเสียง (ร้อยละ)	๔๐	๔๐	๕๐	๕๐	๖๐
บริการเสียงบรรยายภาพ (ร้อยละ)	๕	๕	๗	๗	๑๐

ตารางแสดง ร้อยละของบริการเพื่อคนพิการ ที่กำหนดไว้ในประกาศ กสทช.

ที่มา : ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เล่มที่ 133 ตอนพิเศษ ง. ภาคผนวก, 5 กุมภาพันธ์ 2559

ทั้งนี้ คิดเป็นร้อยละจากรายการประเภทข่าวสารและสาระที่เป็นสาธารณประโยชน์เท่านั้น รวมถึงมีการกำหนดมาตรการสนับสนุนและการกำหนดบทลงโทษไว้อย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังมีการเปิดโอกาสให้มีการทดลองผลิตรายการก่อนมี การบังคับใช้ประกาศเบื้องต้นเป็นระยะเวลา 1 ปี รวมถึงมีการระบุไว้ถึงการควบคุมคุณภาพโดยกำหนดให้มีการตรวจสอบคุณภาพของรายการโดย กสทช. ก่อนออกอากาศ ในหมวดการกำกับดูแลและการประเมินผล

เมื่อพิจารณาประกาศแนวทางการจัดทำบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ที่ประกาศ โดยสำนักงาน กสทช. เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2560 โดยมีการกำหนดถึง มาตรฐานในการจัดทำบริการ ความเหมาะสมของ รูปแบบรายการต่อบริการ และข้อเสนอแนะสำหรับบริการทั้ง 3 ประเภท โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

บริการ / ข้อกำหนดเชิงคุณภาพ	มาตรฐานการจัดทำ	ความเหมาะสมของรูปแบบรายการ	ข้อเสนอแนะ
ลุ่มภาษามือ	กำหนดขนาดของจอล่ามภาษามือให้มีขนาดมากกว่า 1 / 12 ของหน้าจอโทรทัศน์ กำหนดตำแหน่งของจอล่าม กำหนดสีพื้นหลัง ความสว่าง ระดับมือของล่าม การแต่งกายของล่าม	จัดให้มีบริการในรายการ “ทุกประเภท” มุ่งเน้นในรายการประเภทการแจ้งข่าวสาร และฉุกเฉิน และรายการข่าวสารสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ	ขนาดของจอล่ามภาษามือ พิจารณาล่ามภาษามือเต็มจอ ห้องสำหรับถ่ายทอดภาพล่ามภาษามือ คำตอบแทนล่ามภาษามือ
คำบรรยายแทนเสียง	กำหนดขนาด รูปแบบ ตำแหน่ง สีของตัวอักษร จำนวนตัวอักษรต่อบรรทัด กำหนดอัตราความถูกต้องของคำบรรยายแทนเสียง (ร้อยละ 98 สำหรับรายการที่เป็น Pre-Recorded และ ร้อยละ 90 สำหรับรายการสด) หลักการในการจัดทำคำบรรยายแทนเสียง	จัดให้มีบริการในรายการ “ทุกประเภท” มุ่งเน้นในรายการประเภทการแจ้งข่าวสาร และฉุกเฉิน และรายการข่าวสารสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ รวมถึงรายการที่ใช้เสียงเป็นหลัก เช่น รายการทอล์คโชว์ และการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน	การคงบรรณของเสียงจากรายการนั้นๆ ขึ้นกับดุลยพินิจของผู้จัดทำคำบรรยายแทนเสียง
เสียงบรรยายภาพ	หลักการเขียนบทบรรยายภาพ การบรรยาย และการเลือกใช้คำในเสียงบรรยายภาพ ลักษณะข้อความที่ไม่ควรใช้ในเสียงบรรยายภาพ	จัดให้มีบริการในรายการ “ทุกประเภท” มุ่งเน้นในรายการประเภทการแจ้งข่าวสาร และฉุกเฉิน และรายการข่าวสารสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ รวมถึงรายการที่มีการใช้ภาพในการดำเนินเรื่อง เช่น ละคร รายการสารคดี รายการประเภทสาธิต รายการเด็ก รายการเพื่อการศึกษา	จำนวนผู้ให้เสียงบรรยายภาพ ลักษณะเนื้อเสียงของเสียงบรรยายภาพ เพศของเสียงในการใช้เสียงบรรยายภาพ

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่าการกำหนดการเข้าถึงสื่อของคนพิการในประเทศไทยนั้น มีข้อกำหนดที่มีความชัดเจนทั้งในเชิงปริมาณการออกอากาศ และข้อกำหนดเชิงคุณภาพในการจัดให้มีบริการทั้ง 3 ประเภท ซึ่งมีเปรียบเทียบกับข้อกำหนดจากทั้ง 5 ประเทศ โดยสามารถแยกอภิปรายได้ใน 3 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดเชิงปริมาณที่อยู่ในรูปของ ร้อยละ ของบริการทั้ง 3 ประเภทลักษณะ เช่นเดียวกันกับการกำหนดของสหราชอาณาจักร ในขณะที่บางประเทศมีการกำหนดในรูปแบบของจำนวนชั่วโมงต่อเดือน ซึ่งในการกำหนดอัตราร้อยละในระยะเวลา 5 ปี ของประเทศไทย เป็นการกำหนดในระยะเวลา 5 ปี ในขณะที่การกำหนดของส

สหราชอาณาจักรเป็นการกำหนดอัตราร้อยละในระยะเวลา 10 ปี ซึ่งทำให้การระบุอัตราการเพิ่มของร้อยละรายการที่ต้องมีบริการ 2 จาก 3 ประเภทในประเทศไทยมีอัตราการเพิ่มที่สูงกว่าสหราชอาณาจักร คือ การระบุอัตราการเพิ่มของล่ามภาษามือ จากร้อยละ 5 ในปีแรก ไปจนถึงร้อยละ 9 ในปีที่ 5 มีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 0.8 ต่อปี ในขณะที่อัตราการเพิ่มบริการล่ามภาษามือในสหราชอาณาจักร เริ่มต้นที่เพียงร้อยละ 1 ในปีแรก และถึงร้อยละ 5 ในปีที่ 10 คิดเป็นอัตราเพิ่มโดยเฉลี่ยร้อยละ 0.5 ต่อปีเท่านั้น และการระบุอัตราการเพิ่มขึ้นของบริการเสียงบรรยายภาพ จากร้อยละ 5 ในปีแรก ไปยังร้อยละ 10 ในปีที่ 5 คิดเป็นอัตราเพิ่มโดยเฉลี่ย ร้อยละ 2 ต่อปี ในขณะที่การระบุตราบริการเสียงบรรยายภาพในสหราชอาณาจักรเริ่มต้นที่ร้อยละ 2 ในปีแรกไปยังร้อยละ 10 ในปีที่ 10 คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยเพียงร้อยละ 0.8 ต่อปีเท่านั้น การเพิ่มโดยเฉลี่ยที่สูงกว่าอาจจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การให้บริการอย่างเป็นรูปธรรมในประเทศไทย ไม่สามารถบรรลุตามที่ได้มีการระบุไว้ได้ โดยเฉพาะเรื่องบริการเสียงบรรยายภาพ ซึ่งถือเป็นเรื่องใหม่ในประเทศไทย โดยภัทธีรา สารากรบริรักษ์ (2557) ระบุถึงการเริ่มมีการทดลองผลิตสื่อเสียงบรรยายภาพครั้งแรกในปี 2556 และมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเสียงบรรยายภาพฉบับแรกในปี 2554 ในขณะที่ทางฝั่งสหราชอาณาจักรมีการเริ่มต้นผลิตเสียงบรรยายภาพตั้งแต่ปี ค.ศ. 1990 (Snyder, 2016 ; World Blind Union, 2016)

2. ข้อกำหนดในประเทศไทย กำหนดให้สถานีโทรทัศน์ที่เป็นผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ทั้งหมด อยู่ภายใต้กรอบข้อกำหนดเดียวกัน ซึ่งไม่ปรากฏการแยกประเภทของผู้ให้บริการโทรทัศน์ และกำหนดให้มีเพดานในการรับผิดชอบที่แตกต่างกันตามที่ปรากฏในข้อกำหนดของประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย ซึ่งขนาดขององค์กรผลิตรายการโทรทัศน์มีความแตกต่างกันออกไป ด้วยปัจจัยบางอย่าง เช่น ทุนจดทะเบียน กำไรสุทธิ หรืออื่นๆ อาจทำให้แต่ละสถานีโทรทัศน์มีระดับศักยภาพที่แตกต่างกันในการจัดให้มีการผลิตบริการเสริมขึ้นได้ เพราะนอกจากการต้องจัดสรรให้มีบุคลากรเพิ่มแล้ว การให้บริการเสริมอย่างเช่นเสียงบรรยายภาพ ต้องใช้ต้นทุนทางเวลาเพิ่มขึ้น (ธีรวัช เจนวัชรรักษ์, 2561) ดังนั้น การระบุเชิงข้อกำหนดที่สามารถจัดสรรการกำหนดเชิงปริมาณลดหลั่นกันลงไป น่าจะสามารถช่วยให้สถานีโทรทัศน์ขนาดเล็กได้มีโอกาสทดลองผลิตและออกอากาศบริการต่างๆ ให้ถึงตามที่กำหนดไว้ได้ และเนื่องจาก จากประกาศวันที่ 27 ธันวาคม 2560 กสทช. ได้ระบุให้สถานีโทรทัศน์สามารถจัดให้มีบริการเสริมได้นอกประเภทของรายการโทรทัศน์แล้ว น่าจะเป็นปัจจัยส่งเสริมให้เกิดการผลิตได้มากขึ้นอีกด้วย
3. ข้อกำหนดในประเทศไทย มีการกำหนดเชิงคุณภาพไว้ค่อนข้างชัดเจน รัดกุม และเป็นรูปธรรมอยู่แล้ว ซึ่งเป็นการง่ายต่อการดำเนินการผลิตของสถานีโทรทัศน์ แต่ในขณะเดียวกัน บริการเสียงบรรยายภาพซึ่งมีความใหม่ในประเทศไทยมาก และมีความเป็นศิลปะอยู่มากกว่าบริการอื่น (อารดา ครุจิต, 2558) อาจต้องการการตรวจสอบคุณภาพที่ชัดเจน เมื่อพิจารณาลักษณะการจัดการของสหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย พบว่ามีการจัดตั้งองค์กรอิสระขึ้นเพื่อทำการตรวจสอบและประเมินคุณภาพของบริการเพื่อคนพิการโดยเฉพาะ (OFCOM และ ADWG) ซึ่งอาจจะเป็นส่วนที่ทำให้องค์กรหลักหรือหน่วยงานของรัฐได้รับการแบ่งเบาภาระในช่วงกระบวนการหลังการผลิตได้ส่วนหนึ่ง ตลอดจนสามารถทำหน้าที่พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการเข้าถึงสื่อของคนพิการได้ต่อไปอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ข้อกำหนดเพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการทางการมองเห็น กรณีศึกษา: สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย เยอรมนี ญี่ปุ่น ผู้วิจัยสามารถจัดทำเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. กสทช. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงการปรับใช้รูปแบบข้อกำหนดรูปแบบอื่นๆ เช่น การพิจารณาอัตราค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละในแต่ละบริการให้สมเหตุสมผลมากขึ้น หรือการให้ทางเลือกในการกำหนดเชิงปริมาณเป็นจำนวนชั่วโมงต่อเดือน โดยศึกษาวิจัยจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด และนำมาปรับใช้เพื่อทำให้เกิดความยืดหยุ่นที่เพิ่มมากขึ้น
2. การออกข้อกำหนดสำหรับการผลิตสื่อเพื่อเอื้อในการเข้าถึงของคนพิการในประเทศไทย ควรมีการสร้างทางเลือกเพิ่มเติมให้กับผู้ผลิต โดยเฉพาะการพิจารณากำหนดระดับของผู้ประกอบการ และจัดสรรให้มีความลดหลั่นในข้อกำหนดเชิงปริมาณที่ต้องรับผิดชอบ รวมถึงการได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสมในกรณีที่เป็สถานีโทรทัศน์ขนาดเล็ก เป็นต้น
3. กสทช. สามารถจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะกิจที่ทำหน้าที่กำกับดูแล ตลอดจนการให้ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการผลิตบริการทั้ง 3 อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายความเท่าเทียมในการเข้าถึงสื่อของคนพิการได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น
4. กสทช. อาจมีการคำนึงถึงการให้บริการสำหรับโทรทัศน์ท้องถิ่น โดยมีการจัดสรรความรู้ และความเข้าใจ ตลอดจนพื้นฐานในการผลิตให้บริการเพื่อการเข้าถึงสื่อสำหรับโทรทัศน์ชุมชน ทั้งนี้ อาจมีการคำนึงถึงการใช้ภาษาถิ่น ในการให้บริการสื่อเสียงบรรยายภาพ หรือคำบรรยายแทนเสียงเพิ่มเติมด้วย
5. กสทช. ควรจัดทำมาตรการส่งเสริมการตลาดผลิตและออกอากาศ โดยอาจจะออกเป็นการส่งเสริมทุนทรัพย์เพื่อสนับสนุน หรือเป็นแรงจูงใจเพื่อให้สถานีโทรทัศน์มีความกระตือรือร้นที่จะทดลองในการผลิตและออกอากาศบริการทั้ง 3 ประเภทอย่างครบถ้วน ทั้งนี้ ทางกสทช.อาจเริ่มจากการศึกษาวิจัยความเป็นไปได้ในส่วนนี้เพิ่มเติมต่อไปในอนาคต.

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2560 – 2564)*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ.
- ธีรวัช เจนวัชรรัช. (2561). *เสียงบรรยายภาพในละครโทรทัศน์และการรับรู้ของคนพิการทางการมองเห็น* (ดุชนิพนธ์ สาขาวิชานิติศาสตร์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี.
- ภัทธีรา สารากรบริรักษ์. (2557). *เสียงบรรยายที่คนพิการทางการเห็นต้องการ*. คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการ ให้เข้าถึงและรับรู้หรือใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์. (2559, 5 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 133 ตอนพิเศษ 35 ง. หน้า 6 – 14.
- ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการ ให้เข้าถึงและรับรู้หรือใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ (ฉบับที่ 2). (2560, 4 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 134 ตอนพิเศษ 97 ง.
- ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แนวทางการจัดทำล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์. (2560, 27 ธันวาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 134 ตอนพิเศษ 322 ง.
- อาร์ดา ครุจิต (2558). *การศึกษาหลักการผลิตสื่อเสียงบรรยายภาพในโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการเห็น*. กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- 3PlayMedia. (no date). *Accessibility laws*. Retrieved April 21, 2020, from <https://www.3playmedia.com/resources/accessibility-laws/#international>.

- Australian Human Rights Commission. (1998). *Closed Captioning Inquiry Issue Paper*. AU: Australian Human Rights Commission.
- Brewer, J. and Others. (2015). *Media Accessibility User Requirements*. Retrieved April 21, 2020, from <https://www.w3.org/TR/media-accessibility-reqs/>.
- Department of Communications and Arts, Australian Government. (no date). *Accessible television*. Retrieved May 12, 2020, from https://www.communications.gov.au/what-we-do/television/accessible_television.
- Department of Communications and Arts, Australian Government. (2017). *Audio Description Working Group – Final report*. AU: Department of Communications and Arts.
- Dosch, E. and Benecke, B. (2004). *When pictures become words (German AD Guidelines)*.
- Edelburg, E. (2019). *Legal Requirements for Audio Description*. Retrieved May 14, 2020, from <https://www.3playmedia.com/2017/03/22/legal-requirements-audio-description/>.
- Griffin E. (2015). *UK Subtitle Regulations for Television and Broadcast Media*. Retrieved April 21, 2020, from <http://www.3playmedia.com/2015/03/31/uk-subtitle-regulations-for-television-broadcast-media/>.
- IHCD. (No date). *History of Inclusive Design*. Retrieved March 15, 2020, from <https://www.humancentereddesign.org/inclusive-design/history>.
- Ito, T. (2010). Activities to improve accessibility to broadcasting in Japan. in *ITU-EBU Joint Workshop on Accessibility to Broadcasting and IPTV ACCESS for ALL*. Geneva, Switzerland, 23–24 November, 2010.
- Ito, T. (2013). Sign language interpretation in broadcasting service. in *ITU Workshop on “Making Media Accessible to all: The Options and Economics”*. Geneva, Switzerland, October 24, 2013.
- ITC. (1999). *ITC guidance on standards for closed captioning*. UK.
- Japan Press Weekly. (2018). *JCP Yamashita Calls for Making TV more Accessible to Visual and Hearing in Paired persons*. June 10, 2018.
- National Association of the Deaf. (no date). *When is captioning required?*. Retrieved April 21, 2020, from <https://www.nad.org/resources/technology/captioning-for-access/when-is-captioning-required/>.
- National Association of the Deaf. (no date). *Television and closed captioning*. Retrieved May 12, 2020, from <https://www.nad.org/resources/technology/television-and-closed-captioning/>.
- NCRA. (2014). *Captioning around the world*. Retrieved May 12, 2020, from <https://www.thejcr.com/2014/06/30/captioning-around-the-world/>.
- OFCOM. (2017). *The OFCOM Broadcasting Code*. UK: Office of Communication.
- OFCOM. (2017). *Ofcom’s Code on Television Access Services*. UK: Office of Communication.
- OFCOM. (2017). *Television Channels Requires to Provide Television Access Services*. UK: Office of Communication.
- Rai S., Greening J. and Petre L. (2010). *A Comparative Study of Audio Description Guidelines Prevalent in Different Countries*. UK: The Royal National Institute of the Blind.
- Reviers, N. (2016). Audio Description in Europe: An Update. *The Journal of Specialised Translation*, 26, 232 – 247.

- Royal National Institute of the Blind. (no date). *Audio description (AD)*. Retrieved April 21, 2020, from <https://www.nib.org.uk/information-everyday-living-home-and-leisure-television-radio-and-lm/audiodescription>.
- Sas, A. (2016). *Rules and Laws around Subtitles in UK Medias*. Retrieved May 12, 2020, from <http://www.authot.com/en/2016/04/07/subtitles-regulations/>.
- Sasaki, S. (2017, 25 April). Tokyo movie caters to visually-impaired and everyone else. *The Japan Times*.
- Snyder, J. (2016). *The Visual Made Verbal*. VA: American Council of the Blind. Inc.
- World Blind Union. (2016). *International toolkit on providing, delivering and campaigning for audio description and film*. CA: World Blind Union.